
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אירופה בעת החדשה המוקדמת - 39204

תאריך עדכון אחרון 05-09-2016

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דרור ורמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dror.wahrman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: תיאום במשרד הדיקן

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

קורס זה הוא קורס מבוא לתולדות אירופה בעת החדשה המוקדמת, ומציג נושאים ושאלות מרכזיים להבנת התקופה ולשאלות שהיסטוריונים שואלים לגביה. הקורס מורכב משני חלקים משלימים: הרצאות בכיתה וקריאה עצמית של התלמידים בקבוצה קטנה של טקסטים מן התקופה

מטרות הקורס:

היכרות רחבה עם התהליכים, הנושאים והשאלות המרכזיות בתקופה הנידונה, כבסיס ללימוד מתקדם יותר. התמודדות ראשונית עם טקסטים ראשוניים מהתקופה

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לזהות מושגי יסוד בתקופה זו, לתאר תהליכי יסוד שקרו בה, ליצור רצף כרונולוגי סביר מימי הביניים לעת החדשה

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית ובחינת בית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

הקדמות: אירופה, 1500: עובדות החיים` לידה מחדש בעזרת הקדמונים; הרפורמציות הנוצריות; ראשיות המדינה המודרנית; אירופה הגלובאלית; עידן האלימות בשם האל וצידי המכשפות; משבר המאה ה-17; המדינה זה אני? אבסולוטיזם, מגבלותיו, ואלטרנטיבות; מדע הטבע, טבע המדע; קפיטליזם וקולוניאליזם; הנאורות ופרימתו של המשטר הישן

חומר חובה לקריאה:

לשיעור 2:

• י. פ. רייס (הבן) וא. גרפטון, אירופה בראשית העת החדשה 1460-1559, מהדורה שנייה, 2010, תל אביב, תש"ס. פרק שני, עמ' 43-68.

• J. H. Bentley, "Early Modern Europe and the early modern world", in: Charles H. Parker and J. H. Bentley (eds.), *Between the Middle Ages and Modernity*, Lanham, 2007. Pp., 13-31.

לשיעור 3:

על כולם לקרוא את:

• מ. הרסגור, מבוא לתקופת הרנסנס, תל אביב, תשל"ח. פרקים: א', ג', ד', ו', ז', י"א.

- בנוסף יש לקרוא אחד משני הפריטים הבאים:
- י. פ. רייס (הבן) וא. גרפטון, אירופה בראשית העת החדשה 1460-1559, מהדורה שנייה, תל אביב, 2010. פרק שלישי. עמ' 69-97
  - H. G. Koenigsberger, G. L. Mosse & G. Q. Bowler, *Europe in the Sixteenth Century*, 2nd ed., London & New York, 1989. Chapter 6. לשיעורים 4-7:
על כולם לקרוא את:
• מירי אליאב-פלדון, הרפורמציה הפרוטסטנטית, תל אביב תשנ"ז. כל הספר בנוסף יש לקרוא את אחד מתוך שני הפריטים הבאים:
  - י. פ. רייס (הבן) וא. גרפטון, אירופה בראשית העת החדשה 1460-1559, מהדורה שנייה, תל אביב, 2010. פרקים 5-6, 129-176.
  - H. G. Koenigsberger, G. L. Mosse & G. Q. Bowler, *Europe in the Sixteenth Century*, 2nd ed., London & New York, 1989. Chapters 7-9. מומלץ לעיין במאמרו של מ. הד, "כריזמה ומסד: משבר הרפורמציה והשפעתו על יחסי כנסייה ומדינה" בתוך: י. גפני וג. מוצקין (עורכים), כהונה ומלוכה: יחסי דת ומדינה בישראל ובעמים, ירושלים, תשמ"ז. לשיעור 8:
אחד מבין שלושת הפריטים הבאים:
  - א. בר-נביא, צמיחתה של המדינה המודרנית, תל אביב תשנ"ה. פרק א'
  - י. פ. רייס (הבן) וא. גרפטון, אירופה בראשית העת החדשה 1460-1559, מהדורה שנייה, תל אביב, 2010. פרק רביעי, עמ' 99-128.
  - H. G. Koenigsberger, G. L. Mosse & G. Q. Bowler, *Europe in the Sixteenth Century*, 2nd ed., London & New York, 1989. Chapters 11. לשיעור 9:
אחד משני הפריטים הבאים:
  - D. H. Pennigton, *Europe in the Seventeenth Century*, 2nd edition, London & New York, 1989, 1993. Chapter 3
  - T. Munck, *Seventeenth Century Europe: 1598-1700*, London, 1990. Chapter 3 לשיעורים 10-11:
על כולם לקרוא את:
• א. בר-נביא, צמיחתה של המדינה המודרנית, תל אביב תשנ"ה. פרקים ו'ז'.
  - בנוסף יש לקרוא את אחד משני הפריטים הבאים:
  - D. H. Pennigton, *Europe in the Seventeenth Century*, 2nd edition, London & New York, 1989, 1993. Chapters: 10, 12, 18.
  - T. Munck, *Seventeenth Century Europe: 1598-1700*, London, 1990. Chapters 7, 11. לשיעור 12:
אחד מבין שני הפריטים הבאים:
  - ש. סמבורסקי, הפיסיקה של המאה השבע עשרה, תל אביב, תשמ"ו. פרקים א'ז', ט' ו"ג.
  - M. C. Jacob, *The Cultural Meaning of the Scientific Revolution*, New York, 1988. Chapters 1, 4, 5. לשיעורים 13-14:
על כולם לקרוא את:
• ע. בשארה (עורך), הנאורות - פרוייקט שלא נשלם, תל אביב, תשנ"ז. עמ' 7-25. בנוסף יש לקרוא את אחד משלושת הפריטים:
  - מ. הרסגור, עידן האורות, תל אביב, תשמ"ד. פרקים: א'ב', ז'ג' ו"א.

- M. S. Anderson, *Europe in the Eighteenth Century*, London & New York, 1987. Chapters 3, 15.
- J. Black, *Eighteenth Century Europe: 1700- 1789*, New York, 1990. Chapter 7

חומר לקריאה נוספת:

רייס, יוג'ין פ. ואנתוני גרפטון. אירופה בראשית העת החדשה, 1460-1559, עריכה מדעית מירי אליאב-פלדון, תרגום: עדי הירש-גינזבורג. תל-אביב: רמות - אוניברסיטת תל-אביב, תש"ס, 2000. [הספר מצוי כמשאב אלקטרוני בקטלוג הספרייה, כמו גם על המדף 2010 R51 359 CB].
 בר-נביא, אלי. צמיחתה של המדינה המודרנית. ספרית אוניברסיטה משודרת. תל-אביב : משרד הביטחון - ההוצאה לאור, תשנ"ה, 1995. [ספריית הר הצופים, 1995 B37 131 JC]
 אליאב פלדון, מירי. מהפכת הדפוס. תל-אביב : משרד הביטחון - ההוצאה לאור, תש"ס, 2000. [ספריית הר הצופים, 2000 E45 124 Z]
 אליאב פלדון, מירי. הרפורמציה הפרוטסטנטית. תל-אביב : משרד הביטחון - ההוצאה לאור, תשנ"ז, 1997. [ספריית הר הצופים, E55 305.2 BR]

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 40 %
 הרצאה 0 %
 השתתפות 20 %
 הגשת עבודה 40 %
 הגשת תרגילים 0 %
 הגשת דו"חות 0 %
 פרויקט מחקר 0 %
 בחנים 0 %
 אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

המטלות כוללות עבודה אמצע ומבחן בית בסיום הקורס